

De zware impact van licht traumatisch hersenletsel

Een hersenschudding is veel minder onschuldig dan je misschien denkt. De gevolgen van licht traumatisch hersenletsel -want zo heet de aandoening officieel- kunnen voor patiënten en hun omgeving enorm zijn. Joukje van der Naalt, traumaneuroloog bij het UMCG, vertelt hierover tijdens de Medische Publieksacademie.

Jaarlijks lopen zo'n 85.000 mensen in Nederland traumatisch hersenletsel op, ofwel hersenletsel door een ongeval. Bij 80 tot 85 procent van de mensen gaat het om licht traumatisch hersenletsel, een 'hersenschudding' in de volksmond. Jarenlang werd gedacht dat er met deze groep mensen niks aan de hand is. Je ziet immers niks aan ze en ook op een CT-scan is geen hersenschade te zien. Inmiddels komt men op deze bewering terug.

“Uit onderzoek blijkt dat een kwart van de mensen met licht traumatisch hersenletsel na een half jaar nog steeds klachten heeft die van invloed zijn op hun dagelijks functioneren,” zegt Van der Naalt.

“Ze kunnen zich slecht concentreren, zijn vaak moe, overgevoelig voor lawaai, prikkelbaar en hebben moeite om meerdere dingen tegelijk te doen. Werken op het oude niveau lukt niet meer, en ook kunnen ze hun rol binnen het gezin niet goed oppakken.”

Van der Naalt vindt dat er meer aandacht moet zijn voor deze groep omdat hun klachten vaak niet herkend en erkend worden als het gevolg van traumatisch hersenletsel. En dat staat behandeling in de weg. Ze onderzoekt daarom welke mensen klachten ontwikkelen na een ongeval, en wat je eraan kunt doen.

Actief of passief?

Van der Naalt zette samen met twee andere ziekenhuizen in Nederland een studie op waar 1.150 mensen met licht traumatisch hersenletsel aan meededen. Ze vulden op vier momenten een vragenlijst in. De eerste keer na twee weken, daarna na drie, zes en twaalf maanden. Een groep patiënten die twee weken na het ongeval aangaf nog steeds veel klachten te hebben, kreeg intensieve begeleiding door een psycholoog.

“De eerste resultaten laten zien dat de manier waarop mensen met hun klachten omgaan en hun stemming, erg van invloed zijn op het herstel,” zegt Van der Naalt.

“Dit lijkt per leeftijd te verschillen. Een passieve houding waarbij je net zo lang wacht tot alle klachten verdwenen zijn, heeft een negatieve invloed op het herstel bij jongere mensen. Terwijl bij de groep van 65 jaar en ouder de stemming meer van invloed is en de omgeving een grotere rol speelt bij het herstel.”

De zware impact van licht traumatisch hersenletsel

Samenwerkende hersengebieden

Van der Naalt wilde weten of er een verschil is in hersenwerking tussen patiënten die na twee weken nog steeds last hebben van meerdere klachten en patiënten die na die periode aangeven klachtenvrij te zijn. Omdat op een CT-scan meestal niets te zien is van licht traumatisch hersenletsel, werd bij beide groepen een zogenaamde functionele MRI-scan gedaan. Met deze speciale hersenscan kun je zien hoe de verschillende hersengebieden met elkaar samenwerken.

“We hebben gekeken wat er gebeurt als je een denктаak geeft aan patiënten met klachten en patiënten zonder klachten. We zien dan bij patiënten zonder klachten dat de hersengebieden makkelijker met elkaar samenwerken dan bij patiënten met klachten. Daardoor is die eerste groep beter in staat om een denктаak uit te voeren.”

Vanzelf weer over?

Resumerend toont het onderzoek enerzijds aan dat de hersenwerking minder goed is bij patiënten met klachten. Anderzijds laat het zien dat de manier waarop mensen omgaan met hun klachten, een rol speelt bij het herstel.

“We hebben bijvoorbeeld gezien dat patiënten die in de vroege fase angstig of depressief zijn, het risico lopen om langdurig klachten te houden,” vertelt Van der Naalt. “We moeten daarom zo vroeg mogelijk kijken wie klachten ontwikkelt zodat ook zo vroeg mogelijk gestart kan worden met therapie.”

Ze benadrukt dat de klachten in de meeste gevallen vanzelf weer overgaan. “Iedereen heeft direct na een ongeval hoofdpijn en concentratiestoornissen. Dat beïnvloedt zeker je functioneren. De manier waarop je daarmee omgaat, is weer van invloed op het langdurig blijven bestaan van klachten. Ik vind dat er te weinig informatie is over klachten die kunnen ontstaan na een licht traumatisch hersenletsel voor patiënten zelf, hun werkgevers en artsen. De boodschap zou moeten luiden dat het normaal is om klachten te hebben en dat je desondanks toch moet proberen je activiteiten te hervatten, al dan niet onder begeleiding. Meestal gaan de klachten vanzelf weer over. Maar blijven ze aanhouden, wacht dan niet te lang met hulp zoeken.”

Medische Publiksacademie

Op maandag 10 oktober [2016] was er in het UMCG een Medische Publiksacademie over traumatisch hersenletsel. Joukje van der Naalt en revalidatiearts Marleen Schonherr vertelden over de behandeling van en het onderzoek naar deze aandoening.

De [Medische Publiksacademie](#) is opgericht door UMCG en Dagblad van het Noorden. Met de Medische Publiksacademie wil het UMCG een brug slaan tussen het toponderzoek dat in het UMCG plaatsvindt en de interesse hiervoor van het publiek.

Bron: <https://kennisinzicht.umcg.nl/Paginas/De-zware-impact-van-licht-traumatisch-hersenletsel.aspx>